

Foto: Ulricehamns kommun

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

TILLHÖRANDE DETALJPLAN FÖR KARTHEMMET 1:4 M.FL.

Ulricehamns kommun, Västra Götalands län

Innehåll

Upplägg och syfte med undersökning	3
Planens syfte och huvuddrag	3
Översiktlig beskrivning av naturmiljö	3
Sammanvägd bedömning	3
Hantering	4
Checklista – Undersökning av betydande miljöpåverkan	5
Ställningstagande angående utredningar	6

Upplägg och syfte med undersökning

För att ta reda på om en detaljplan ska genomgå en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska en miljöbedömning genomföras. För att undersöka om den beskrivna detaljplanen nedan kan innebära betydande miljöpåverkan har en avvägning av planens genomförande gjorts i förhållande till områdets förutsättningar. För att konkretisera påverkan och för att säkerställa att inga aspekter tappas bort har en checklista framtagen för undersökning av betydande miljöpåverkan använts.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en ny schaktmassetipp i närhet till Ulricehamns tätort och att på långsikt säkerställa ny industri- och verksamhetsmark.

Översiktlig beskrivning av naturmiljö

Naturlandskapet utgörs dels av ett rationellt brukat skogslandskap där gran dominerar, dels av mossar, kärr och skogar som lämnats för i princip fri utveckling under flera decennier. Dessa naturligt uppkomna skogar utgörs nästan alltid av sumpskogar eller fuktiga blandskogar, som regel påverkade av historisk markavvattnings. Skogarna är hedartade och av blåbärstyp. Området består även av en tidigt uppodlad bygd med bebyggelse och åkermark belägen på höjder i anslutning till vattendrag.

En naturvärdesinventering har tagits fram för fastigheterna Karthemmet 1:4 och Hössna 13:3 av Sundh Miljö, *Naturvärdesinventering Karthemmet Ulricehamns kommun 2022*. Denna inventering visar på att det finns vissa naturvärden i framförallt områdets östra delar. Planområdet innefattar två områden, Naturvärdesobjekt (NVO) 6 och 9, som klassats till naturvärdesklass 3 och ett område, NVO 8, som klassats till naturvärdesklass 4. Strax norr om planområdet återfinns en damm vars närområde klassats till naturvärdesklass 2 eftersom det där har observerats grodarter.

En kompletterande Naturvärdesinventering har genomförts av Örnberg & Kyrkander Biologi & Miljö AB *Naturvärdesinventering & fördjupad artinventering i Karthemmet*. I denna inventering har tio naturvärdesbiotoper (NVB) identifierats. Där NVB 5 och 7 har identifierats som naturvärdesklass 3 medans övriga är klassade till naturvärdesklass 4.

Fridlysta, hotade och rödlistade arter har hittats inom inventeringsområdet. Den hotade kärllväxten slättergubbe hyser ett tynande bestånd i områdets östra del. Den fridlysta orkidéen grönvit nattviol förekommer inom det inventerade området. Några skogliga signalarter har påträffats; kärrfibbla, blåmossa och västlig hakmossa. Fågelarterna entita, gulsparv och ärtsångare har setts under årets inventering inom aktuellt område. Även vanlig groda och padda finns i området.

Sammanvägd bedömning

Planen antas inte medföra betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning bedöms således inte behövas.

Bedömningen grundas på följande:

- Planförslaget bedöms inte innebära en negativ påverkan på riksintressena.
- Området berör ingen jordbruksmark och inbegriper inga kända skyddade biotoper.

- Naturvärden i området är vanliga nationellt, regionalt och lokalt. Identifierat naturvärde klass 3 avses bevaras. Vid negativ påverkan finns möjligheter för kompensationsåtgärder.
- Grodor och paddor bedöms inte påverkas eftersom kompensations dammar anläggs.
- Miljökvalitetsnormerna för luft bedöms inte överskridas.
- Miljökvalitetsnormerna för vatten bedöms inte påverkas negativt.
- Områdets storlek medför goda möjligheter för att implementera en sådan dagvattenhantering som krävs för att säkerställa planområdets lämplighet för exploatering.
- Risker för översvämning vid extrema väder kan hanteras i samband med att befintlig lågpunkt bibehålls samt att lågstråk kan integreras i utvecklingen på ett sätt som gör det möjligt att kunna översvämmas vid behov.
- Genomförandet bedöms inte innebära några risker för människors säkerhet.
- Genomförandets påverkan på människor och hälsa bedöms som övervägande positiv. Den identifierade risken från elektromagnetiska fält hanteras med tillräckliga säkerhetsavstånd till platser där människor vistas stadigvarande.
- Utifrån områdets förutsättningar har kommunen bedömt att en utveckling enligt planen är rimlig.

Planen bedöms sammantaget ge en ringa miljöpåverkan. Detaljplanen kan reglera de frågor där eventuell påverkan kan tänkas förekomma såsom naturvärden, dagvatten, utsläpp och kulturmiljö. En miljökonsekvensbeskrivning bedöms inte behövas.

Hantering

Kompetens inom miljö- och hälsoskydd, biologi, ekologi, byggnadsantikvarisk kompetens, miljöplanering har medverkat i arbetet.

Om bedömningen är att genomförandet av en detaljplan inte medför betydande miljöpåverkan ska kommunen samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser eller andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet i enlighet med [6 kap. 6 § 2 MB](#). Om en strategisk miljöbedömning ska göras, ska kommunen samråda om omfattningen och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning (avgränsningssamråd) i enlighet med [6 kap. 9 § MB](#).

Checklista - Undersökning av betydande miljöpåverkan

Checklistan utgör en bedömningsgrund för ställningstagande om huruvida planen kan medföra betydande miljöpåverkan. Bedömning av påverkan omfattar miljöeffekter både inom och utanför planområdet, direkta och indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt enligt 6 kap. 2 § miljöbalken (MB). Checklistan ska också användas till att identifiera frågor som bör utredas vidare i planarbetet, även om planens genomförande inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan. Då bedömningarna görs i ett tidigt skede i planarbetet kan de under planarbetets gång komma att ändras, i och med att ny kunskap kan tillkomma samt att inriktningen på planförslaget kan komma att ändras, vilket innebär att bedömningarna ska ses som preliminära.

Checklista för detaljplan:	Detaljplan för Karthemmet 1:4 m.fl.
----------------------------	-------------------------------------

Ställningstagande angående utredningar:

Undersökningar, analyser	Ja	Nej	Önskvärt	Motivering
Behöver en naturvärdesinventering utföras? (Översiktlig/detaljerad)	X			Är utförd sedan innan detaljplanens början. Kan behöva kompletteras.
Behöver en ekosystemtjänstanalys utföras? (Översiktlig/detaljerad)	X			En ekotjänstanalys är genomförd för delar av planområdet inom ramen för <i>Detaljplan för Rönnåsens etapp 2</i> . Dock bedöms komplettering behövas för att täcka hela området.
Behöver en geoteknisk undersökning utföras?	X			En utredning behövs för att utreda hur mycket massor som marken tål att fyllas på med och för att säkerställa att inte riskerar att väg 40 påverkas.
Behöver en vatten-/dagvatten-/avloppsutredning utföras?	X			Dagvattenutredning behövs för att säkerställa att de mängder vatten som en hårdgörning av större delen av området medför kan omhändertas.
Behöver en landskapsanalys utföras?		X		Landskapsbilden kommer att påverkas vid genomförande av en detaljplan. Detaljplanens föreslagna exploatering och dess påverkan på landskapsbilden analyseras i planbeskrivningen.
Behöver en miljöinventering av förorenade områden (MIFO) utföras, eller en miljöteknisk undersökning?	X			Det finns en potentiell EBH-lämning som ska undersökas.
Behöver skyddsåtgärder eller ekologisk kompensation utredas?		X		Inga tillräckliga värden bedöms finnas för att kompensationsåtgärder ska vara nödvändiga.
Behöver en bullerutredning utföras?		X		Det bedöms finnas tillräckliga avstånd till boende för att det inte behöver utredas, ca 450 meter. Användningen i sig är inte känslig för buller.
Övriga undersökningar, analyser		X		

Hur påverkar/påverkas planens utformning och innehåll följande:

Riksintresse	Positiv	Ingen	Negativ
Naturvård		-	
Kulturmiljövård		-	
Friluftsliv MB 4:2		-	
Rörligt friluftsliv MB 3:6		-	
Försvarsmakten		X	
Energi		X	
Värdefulla ämnen och material		-	
Övriga		-	
<p>Kommentar: Planområdet omfattas endast av riksintresse för energi och totalförsvar, samt är inom MSA-yta. Om byggnation överstiger 20 meter kan en flyghinderanalys behövas. Området bedöms som olämpligt att bebygga med vindkraft med hänsyn till dess närhet till riksväg 40 och Hössnavägen, och annan befintlig bebyggelse i form av Övreskog återvinningscentral.</p>			

Naturvärden	Positiv	Ingen	Negativ
Natura 2000		-	
Naturresevat		-	
Strandskydd		-	
Biotopskyddsområde		-	
Generellt biotopskydd (allé, stenmur, stenröse, dike, småvatten)		X	
Nyckelbiotop		-	
Naturvårdsavtal		-	
Naturminne		-	
Art som omfattas av artskyddsförordningen		X	
<p>Kommentar: Planområdet avgränsas och planläggs med hänsyn till grodarter. Dessa observerade arter skyddas av artskyddsförordningen. Arterna kopplas till en damm norr om planområdet, det dike som rinner från dammen skyddas i detaljplanen för att inte riskera att påverka det och dess värden negativt. Detaljplanen skyddar även naturvärden klassade till klass 3 och 4 genom att de planläggs som natur. Dispens för att flytta grod- och paddbiotoper planeras att sökas. Biotoperna flyttas till kompensationsdammar inom planområdet förlagda i mark planlagd som NATUR och Natur1. Åtgärden förväntas ge positiv eller ingen påverkan på arterna.</p>			

Vatten	Positiv	Ingen	Negativ
Miljö kvalitetsnorm - Grundvattenförekomst, EU:s vattendirektiv		X	
Miljö kvalitetsnorm - Ytvatten EU:s vattendirektiv, kustvatten, sjöar, vattendrag		X	
Vattenskyddsområde		X	
Vattenverksamhet (anmälan eller tillståndspliktig)		X	
Dagvatten	X		
Klimatanpassning (översvämningsrisk, skyfall, lågpunkter)	X		
Övriga		X	
<p>Kommentar: Detaljplanen medför att diken kan skyddas. Planläggning innebär även att områdets klimatanpassning i form av översvämningsrisk, skyfall och lågpunkter säkerställas och anpassas för att förbättra vattenförhållandena nedströms.</p>			

Luft	Positiv	Ingen	Negativ
Miljö kvalitetsnorm		X	
Utsläpp	X		
Lukt		X	
<p>Kommentar: Idag finns ingen möjlighet till att lagra massor i tätorten. Därmed medför detaljplanen att utsläppen i kommunen kan minska eftersom transporter till och från kommunen kan minska.</p>			

Mark	Positiv	Ingen	Negativ
Förorenad mark	X		
Radon		X	
Skred/ras/erosion		X	
<p>Kommentar: Planområdet innefattar ett område utpekad i länsstyrelsens EBH-karta. Området är inte klassat och således är föroreningen inte klarlagd. Inom ramen för detaljplanen har en MIFO 1 utredning genomförts och området har placerats i riskklass 4. Således har detaljplanen möjliggjort att en klassificering av den eventuella föroreningen har klargjorts.</p>			

Säkerhet	Positiv	Ingen	Negativ
Buller/vibrationer		X	
Trafiksäkerhet		X	
Farligt gods		X	
Explosion(Seveso anl.)		X	
<p>Kommentar: Eftersom utpekade säkerhetsavstånd hålls till riksväg 40 innebär exploateringen inte någon negativ påverkan på vägens säkerhet. Den trafikalstring som användningen generellt uppådar bedöms inte medföra skadliga bullernivåer.</p>			

Människa och hälsa	Positiv	Ingen	Negativ
Tyst ostörd miljö			X
Oro/trygghet		X	
Ljus		X	
Grönka/växtlighet		X	
Elektromagnetiska fält		X	
Kommersiell och offentlig service	X		
Arbetsstillfällen	X		
Jämställdhet		X	
Tillgänglighet		X	
Barnperspektiv		X	
<p>Kommentar: Detaljplanen medför nya arbetsstillfällen och en ökad offentligservice då kommunen kan ta emot massor från såväl kommunala bolag som privata som man inte tidigare har haft möjlighet till. En exploatering av området innebär att produktionsskog bebyggs och således försvinner en viss del tyst ostörd miljö. Området har dock inga grannar i närområdet och således bedöms inte åtgärden som betydande.</p>			

Fritid/rekreation	Positiv	Ingen	Negativ
Friluftsliv/rekreatjonsområde		X	
Fiske- och jaktmarker		X	
Vandringsled/vattenled		X	
Övrigt		X	
Kommentar: Området nyttjas inte för någon av ovan nämnd funktion.			

Kulturmiljö	Positiv	Ingen	Negativ
Fornminne			x
Byggnadsminne		X	
Kulturmiljövårdsprogram		X	
Övrigt		X	
Kommentar: En arkeologisk utredning ska göras för att säkerställa att det inte blir någon negativ påverkan på angränsande fornminnen.			

Sker exploatering i enlighet med befintliga planer, program, riktlinjer?	Ja	Nej	Kommentar
Översiktsplan	X		Området är utpekad som schaktmassetipp i gällande översiktsplan.
Grönplan	-	-	Området är inte upptaget i gällande grönplan
Övrigt	-	-	Området är inte upptaget i något övrigt styrdokument.

Klimat	Ja	Nej	Motivering
Kan planen genomföras så att den bidrar till att klimatpåverkan minskas	X		Detaljplanen bidrar till mindre tunga transporter.
Behöver anpassningar till klimatförändringar utföras i samband med planens genomförande?		X	Dagvattendamm planläggs med kapacitet för höjda skyfallsnivåer, men bedöms ej som nödvändigt.

Ekosystemtjänster (schematisk analys)	Skydda	Stärka	Skapa	Skippa	Berörs ej	Kommentar
Bedömning av/påverkan på skogens ekosystemtjänster				X		Skogsbruket i området kan påverkas påtagligt negativt om stor andel av den produktiva skogsmarken tas i anspråk. Konsekvenserna för ekosystemtjänsten kan bli påtagliga och negativa.
Bedömning av/påverkan på sjöar/vattendrag och grundvattnets ekosystemtjänster	X					Exploatering av ett tidigare obebyggt område innebär risk för påverkan på grundvattnets ekosystemtjänster. Exploatering kommer bland annat att öka dagvattenavrinningen. Åtgärder för dagvattenhantering krävs för att undvika en negativ påverkan på sjöar, vatten eller grundvattnet.
Bedömning av/påverkan på stadsmiljöers ekosystemtjänster					X	Bedöms inte påverkas eftersom inga stadsmiljöer skapas eller berörs.
Bedömning av/påverkan på jordbrukets ekosystemtjänster					X	Ingen jordbruksmark finns i området.
Kommentar, samladbedömning.	I den genomförde ekosystemtjänstanalysen framgår det att inga ekosystemtjänster i planområdet är unika ur kommunalt, regionalt och nationellt perspektiv. De största ekosystemvärdena knutna till den produktionsskog som finns i området. Denna skog är i många olika faser av tillväxt, där vissa delar av området är avverkat, och vissa delar består av ungskog.					

Utvärdering	Ja	Nej	Motivering
Kan planen upplevas som kontroversiell?		X	Planen innebär utveckling av staden på en sedan tidigare oexploaterad plats utanför stadskärnan. Utvecklingen innebär att få medborgare påverkas direkt av utvecklingen. Området innebär dock att entrén till Ulricehamn via riksväg 40 från öster förändras, men förändringen bedöms inte som kontroversiell då liknande verksamhetsområde redan finns längs vägen.
Innebär förslaget tydliga motsättningar mellan olika intressen?	X		Utvecklingsområdet innebär att produktiv skogsmark tas i anspråk. Samhällsnyttan av ny exploatering i området har vägts mot bland annat naturvärden och intresset av att bevara skogsmark.